

**Biologická problematika
vodojemů
Problémy s udržením jakosti
akumulované vody
Vzdušná kontaminace**

**Jana Ř í h o v á A m b r o ŝ o v á¹⁾,
Jaroslav Ř í h a²⁾**

¹⁾ VŠCHT, Ústav technologie vody a prostředí,

²⁾ SčVK, a.s., závod Most

Úvod

- **Hygienické požadavky na jakost pitné vody jsou stanoveny vyhláškou č. 252/2004 Sb. ve znění č. 187/2005 Sb.**
- **V akumulacích dochází ke zhoršování biologické stability pitné vody, projevuje se tvorba biofilmů, dochází k ovlivnění jakosti vody v distribučních sítích.**
- **Z toho důvodu - po biologické stránce - problémy týkající se vzdušné kontaminace a tvorby biofilmů na smáčených stěnách v akumulacích, které pocházejí z rozmnožovacích stadií transportovaných vodou či vzduchem.**

Metodika sledování:

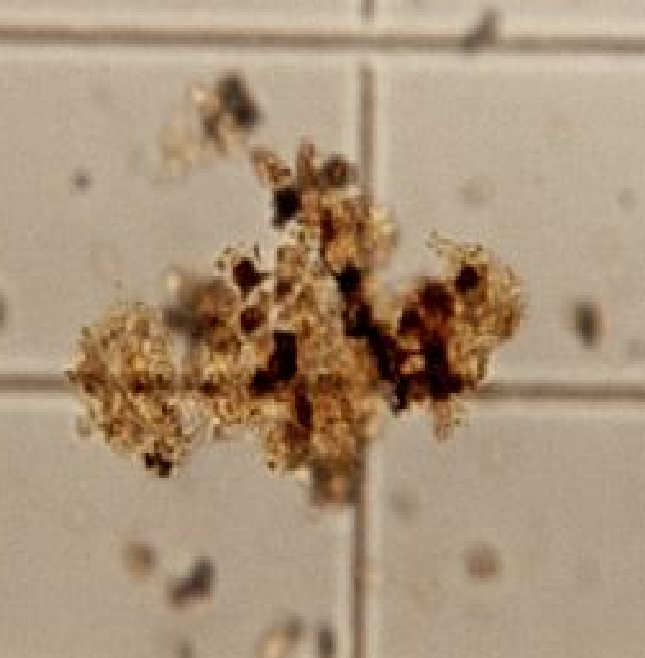
- **Akumulace těsně před čištěním**
  - **Odběry vzorků - stěry, otisky, sedimenty, kal, voda**
  - **Odběry za provozu komor - audits**
- Fotodokumentace, mapování situace**

- **Metody - mikroskopické** – stanovení biosestonu a abiosestonu, prohlížení misek s narostlými koloniemi plísní a kvasinek, dle ČSN 75 7712, 13
- **Metody - bakteriologické** – stanovení na pádlových testerech (celkové aerobní při 22°C a 36°C, kontrola dezinfekce, přítomnost plísní a kvasinek, koliformní bakterie), testy biologické aktivity BART™ (IRB test), kontrola spadu
- **Vzdušná kontaminace** (úroveň, stupeň) – misky, testery, filtrace vzduchu

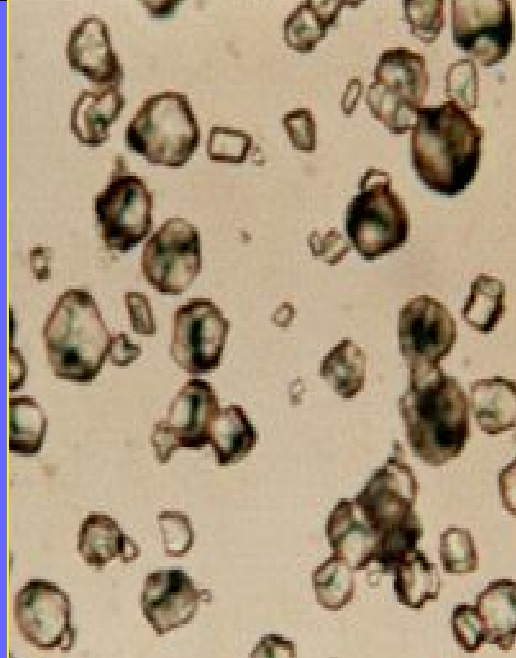
Biologické nálezy

Indikace

Identifikace

Korozní produkty

Konkrece vápna

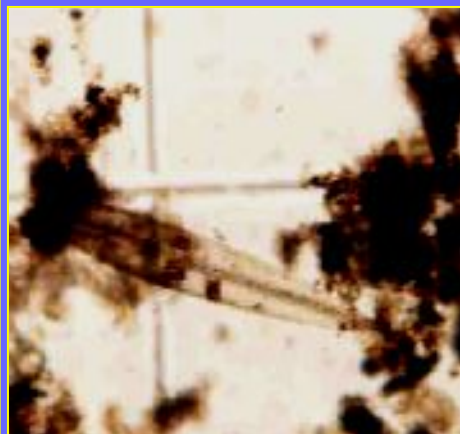
Pylové zrno

Štětina máloštětinatce

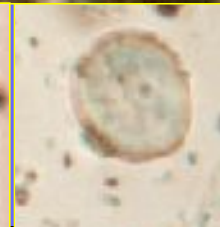
Ptačí peří

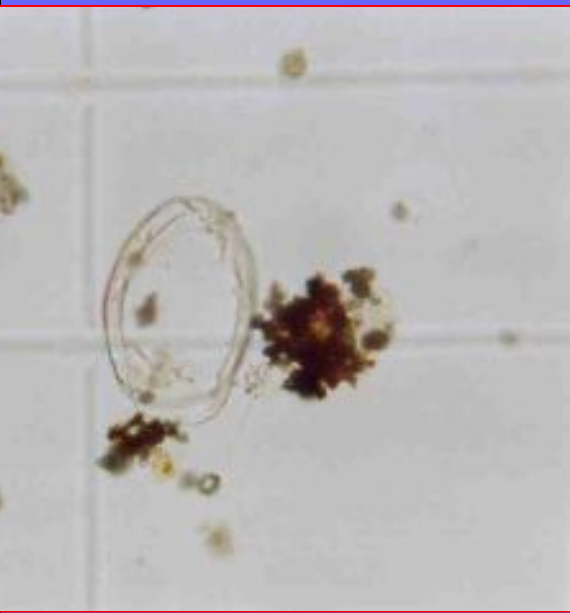

Motýlí šupina

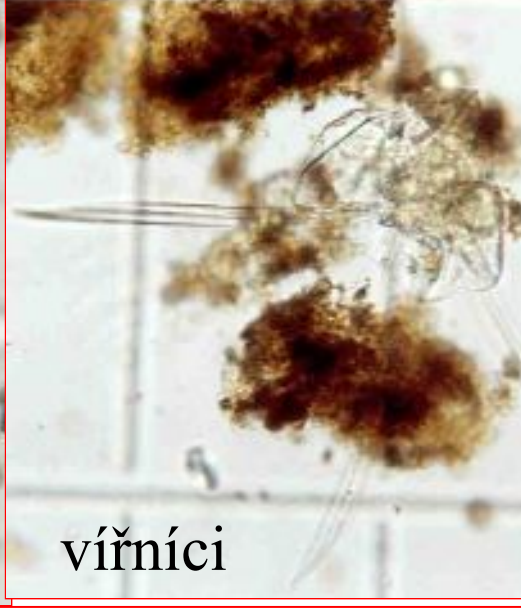
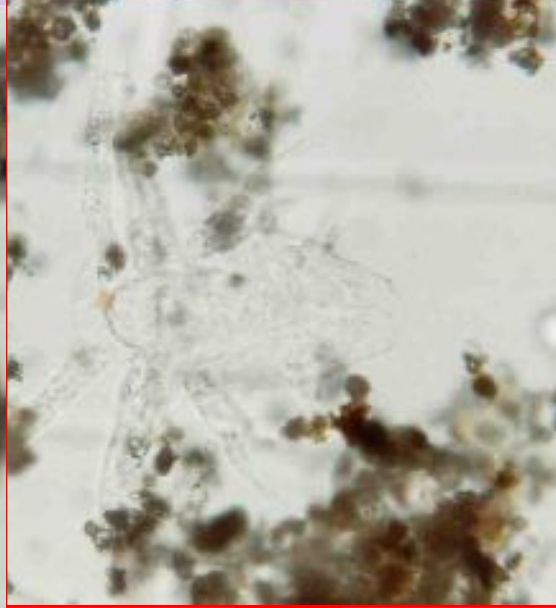
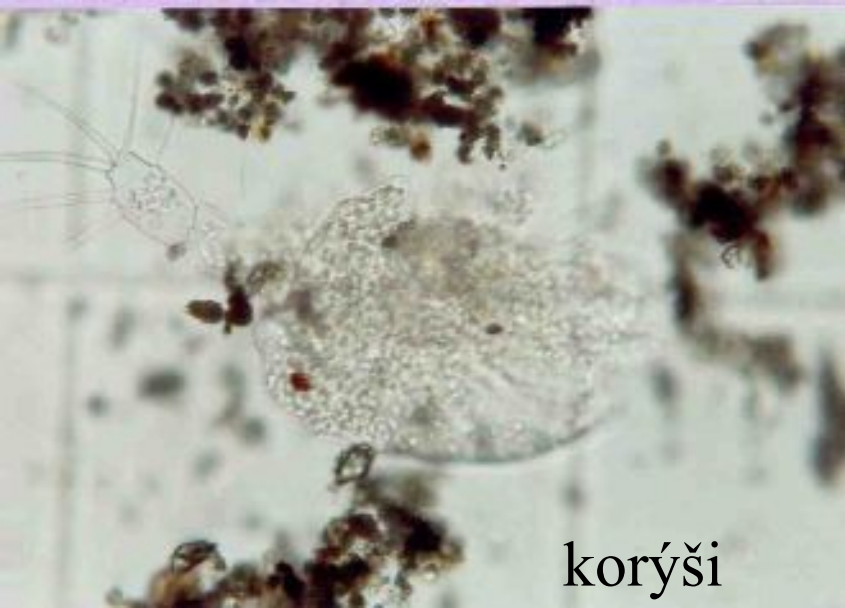

Škrob

Zbytky rostlinné, živočišné

Odběry

Screeningové metody
- Testery, BART testy

Odběry za provozu
akumulací

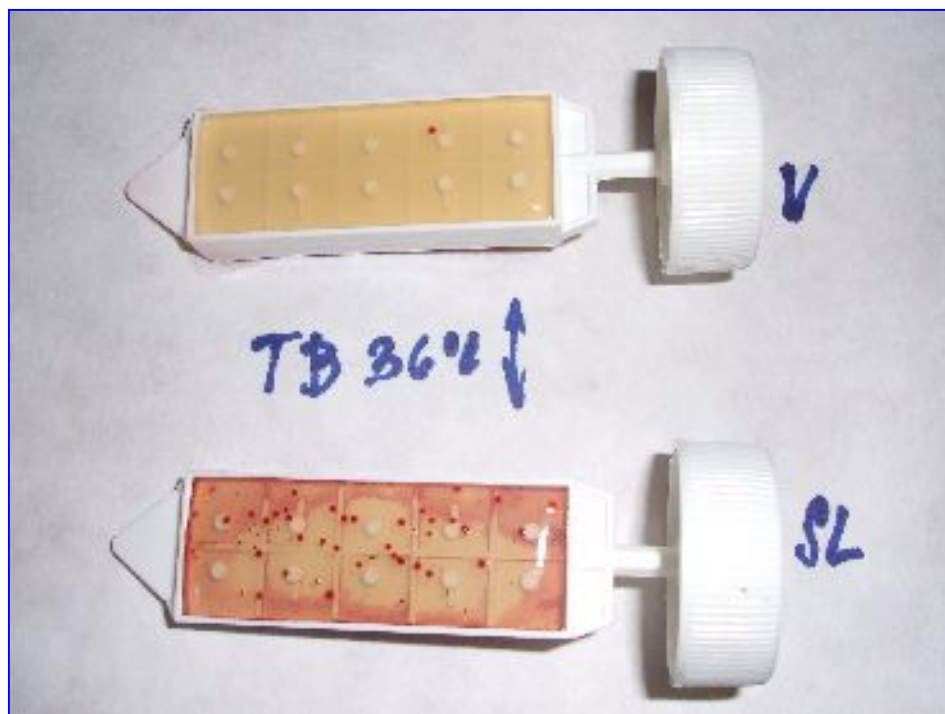
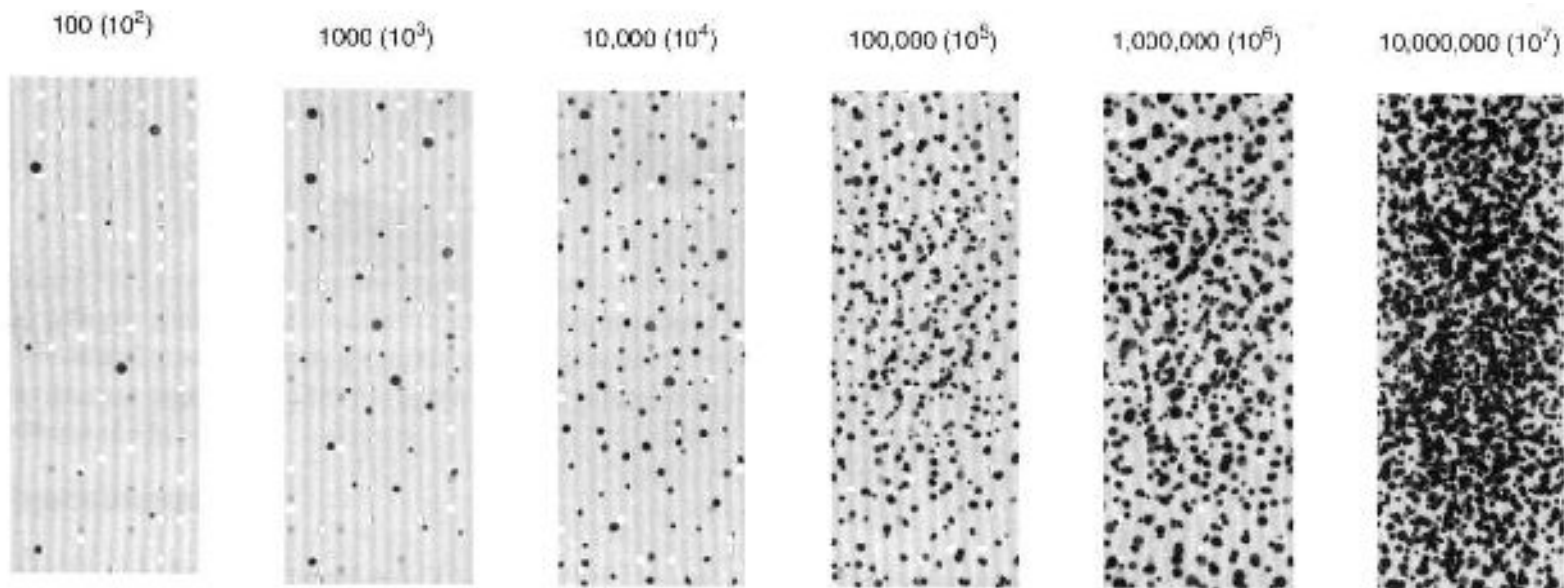

Příklad pádlových testerů s narostlými koloniemi, vlevo kontrola dezinfekce a vpravo záchyt plísní a kvasinek. Vzorky byly odebrány otisknutím rubové a lící strany testerů přímo na smáčenou plochu.

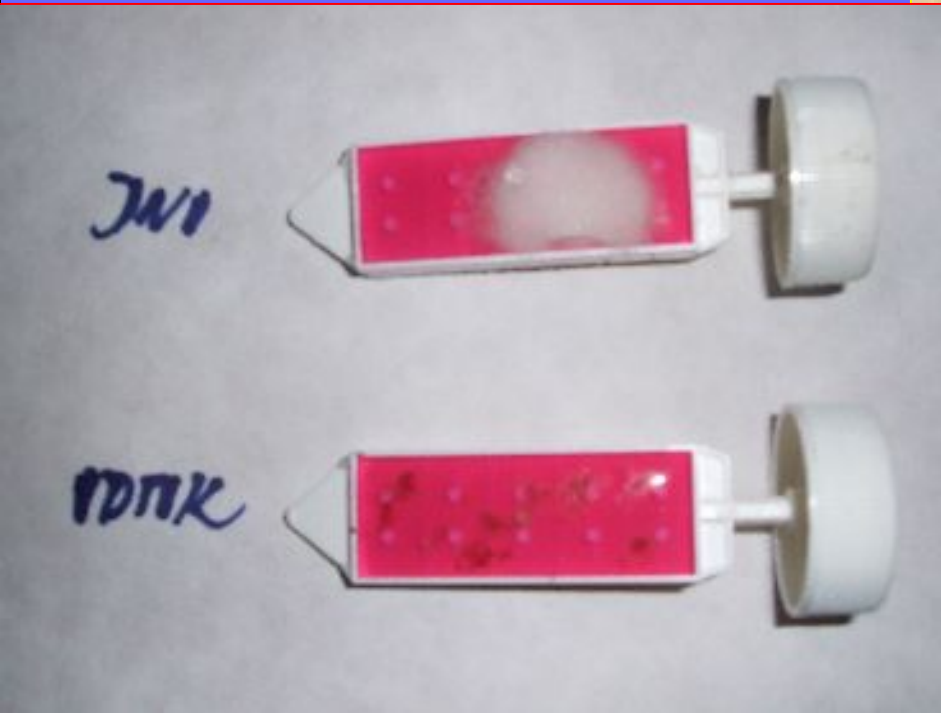
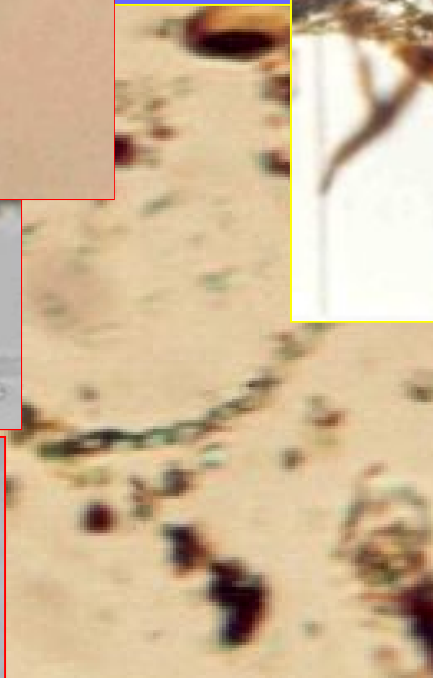
Příklad pádlových testerů s narostlými koloniemi, vlevo celkové aerobní bakterie (36 °C) a vpravo záchyt koliformních bakterií. Vzorky byly odebrány otisknutím rubové a lící strany testerů přímo na smáčenou plochu.

$<10^1$

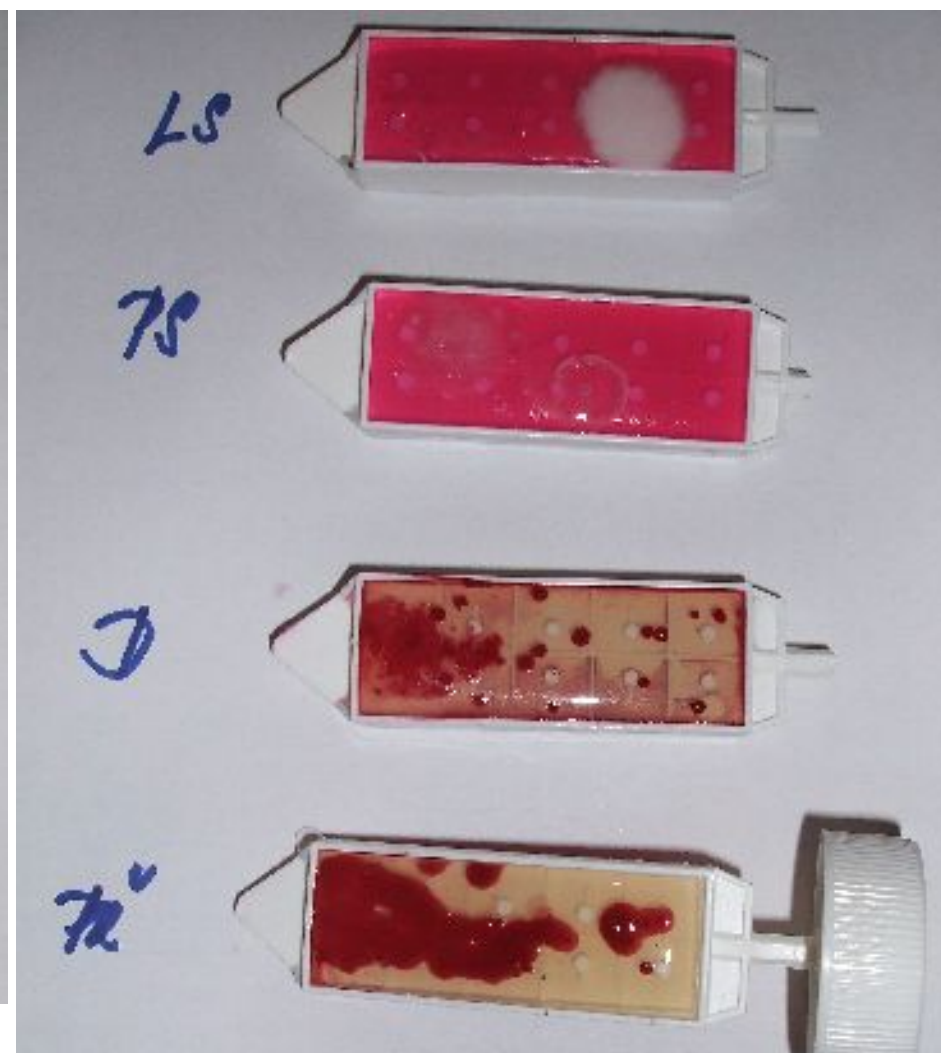
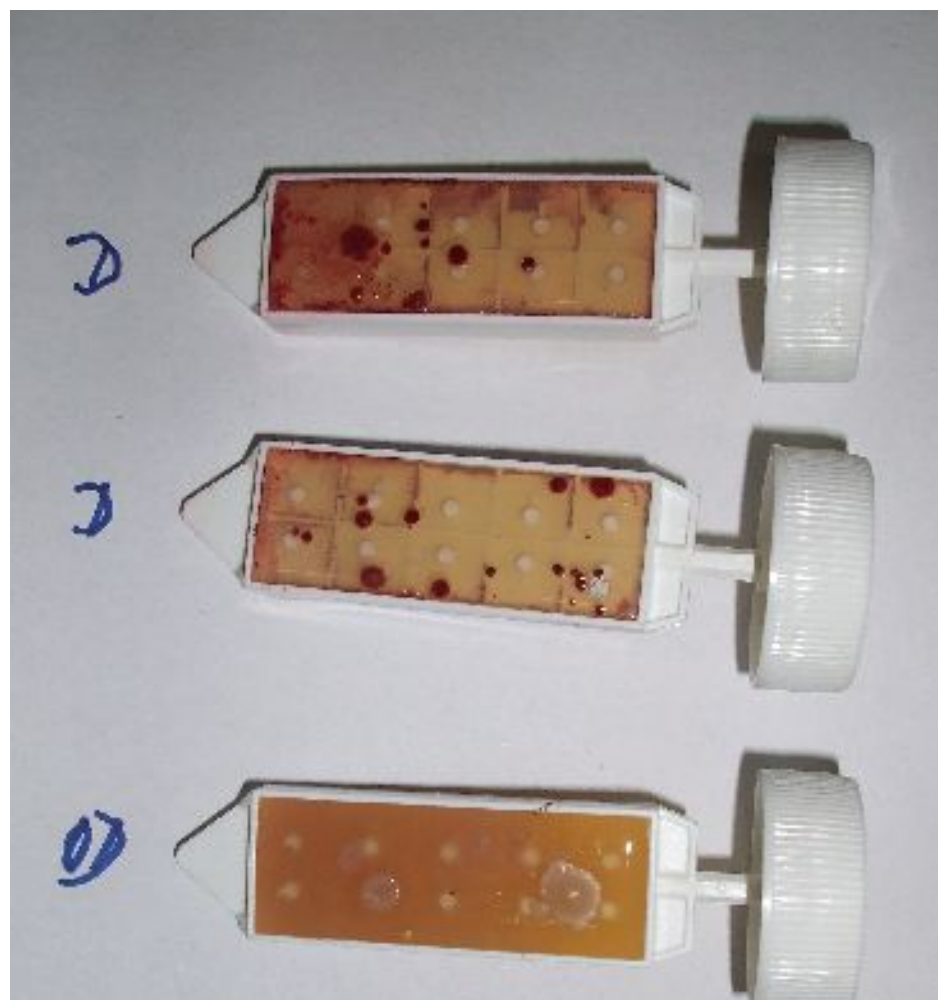
Příklad vyhodnocení

10^3

BART -IRB

**Odběry z různých míst – dno,
odtok, levá stěna, pravá stěna,
přítok (sloup)**

Objekty – vzhled

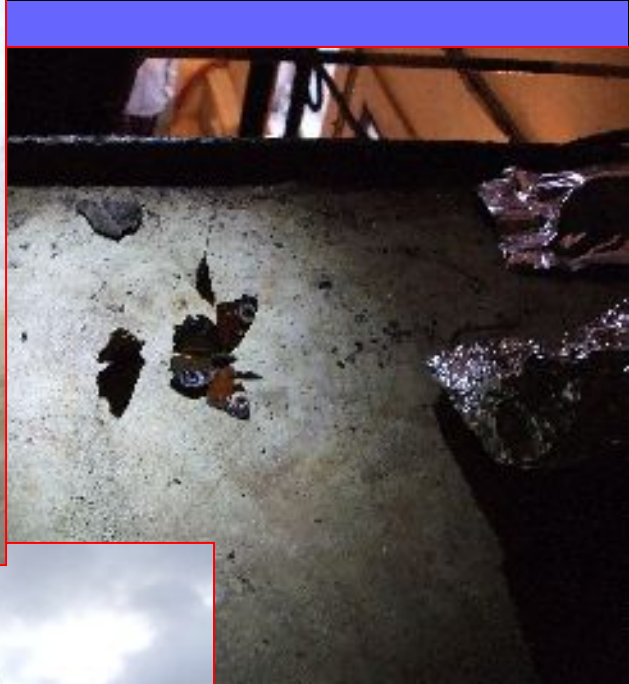
**Dopad na negativní
biologické nálezy**

Vzdušná kontaminace

Vzhled objektů

Vzhled objektů

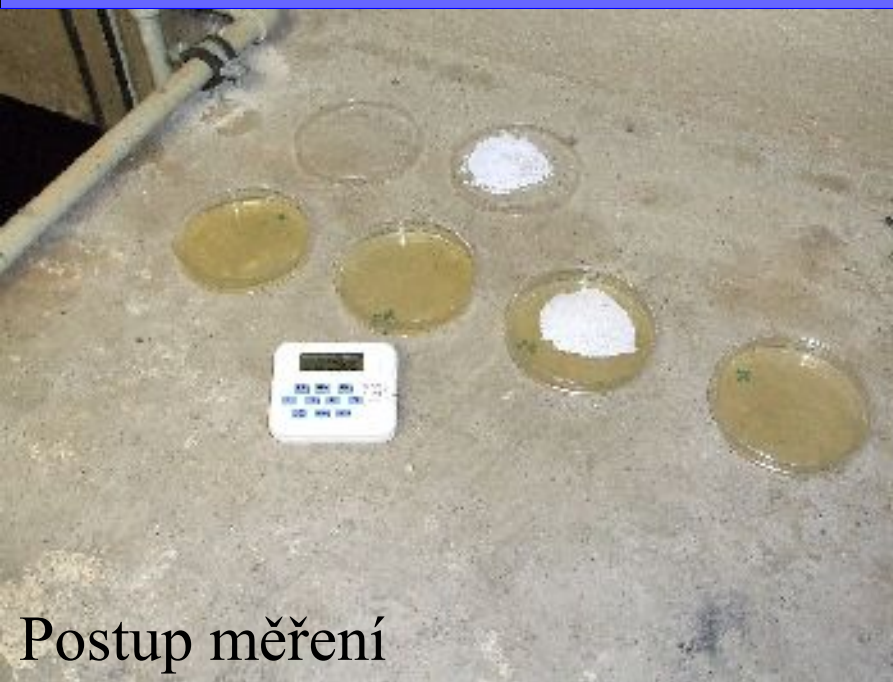
Vzdušná kontaminace

- V objektu ponechány
misky – médium
SBA, PCA, PP
- Identifikace
- Osazení filtračních
tkanin

Momentky z
různých provozů

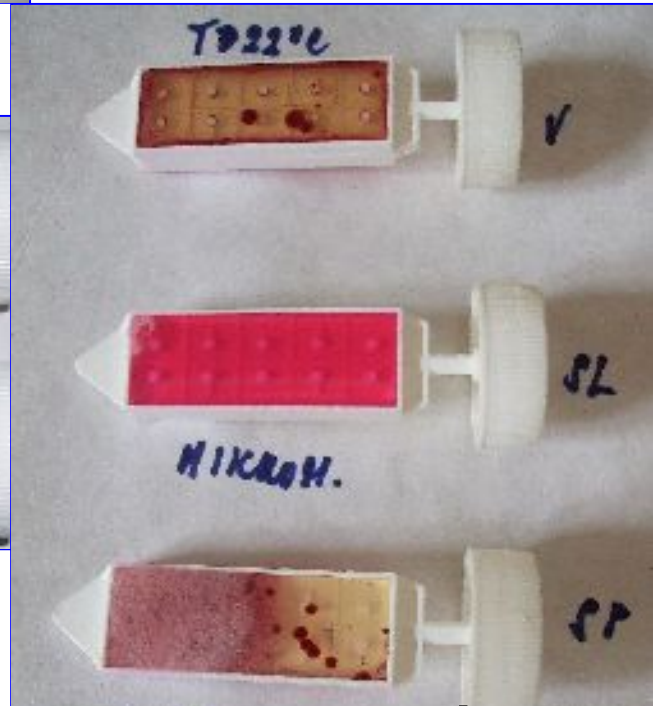
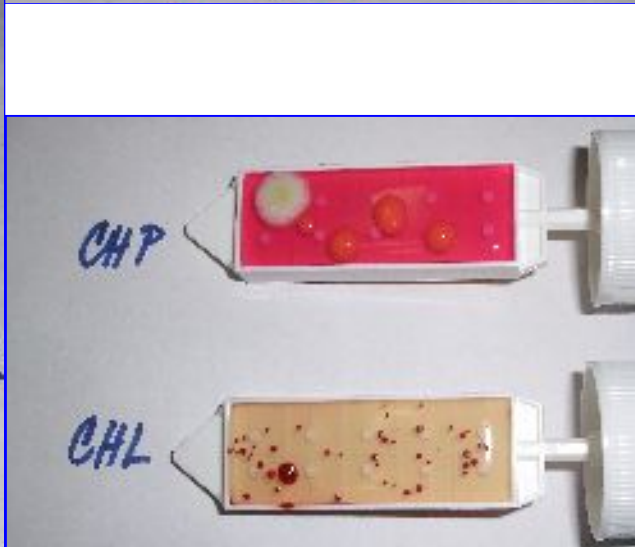
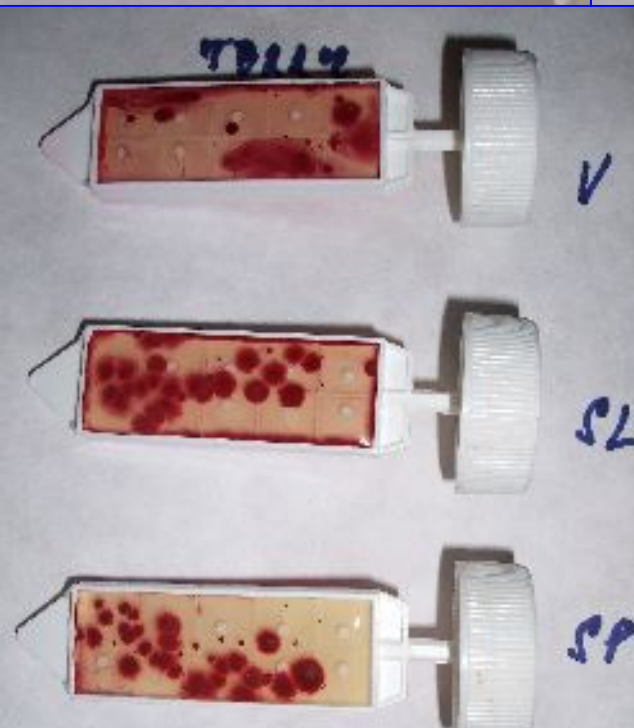
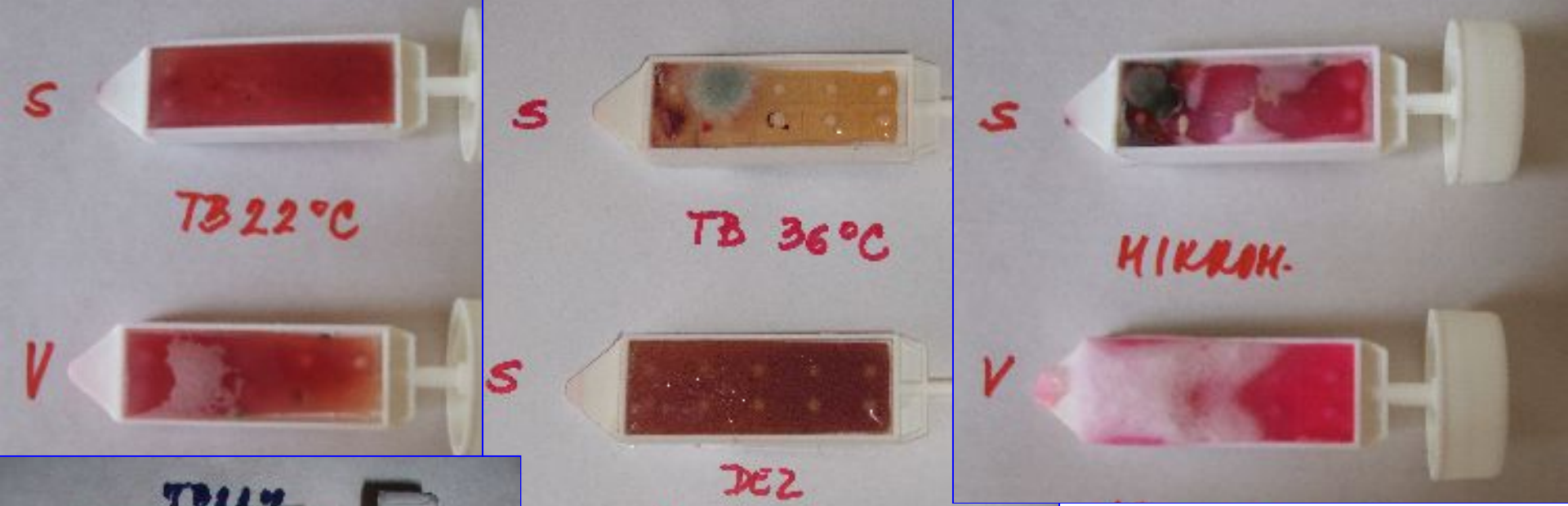

Postup měření

Lok.	Den odečtu	Počet KTJ na ploše agarové misky			
		5 minut	10 minut	15 minut	20 minut
AB1	3. den	0	0	0	0
	6. den	2	0	0	0
AB2	3. den	9	16	19	20
	6. den	11	18	22	21
AB3	3. den	16	25	39	40
	6. den	12/3	11/5	31/4	24/6
AB4	3. den	19	23	32	95
	6. den	16/3	25/2	18/3	36/5
AB5	3. den	39	68	54/1	46/4
	6. den	Nesp.	Nesp.	Nesp.	Nesp.

Odběry testery za provozu AK – z různých VaK, korespondence s nárosty

Filtrace vzduchu

**Účinnost geotextilií, filtračních
materiálů**

Čištění
průduchu

Geotextilie

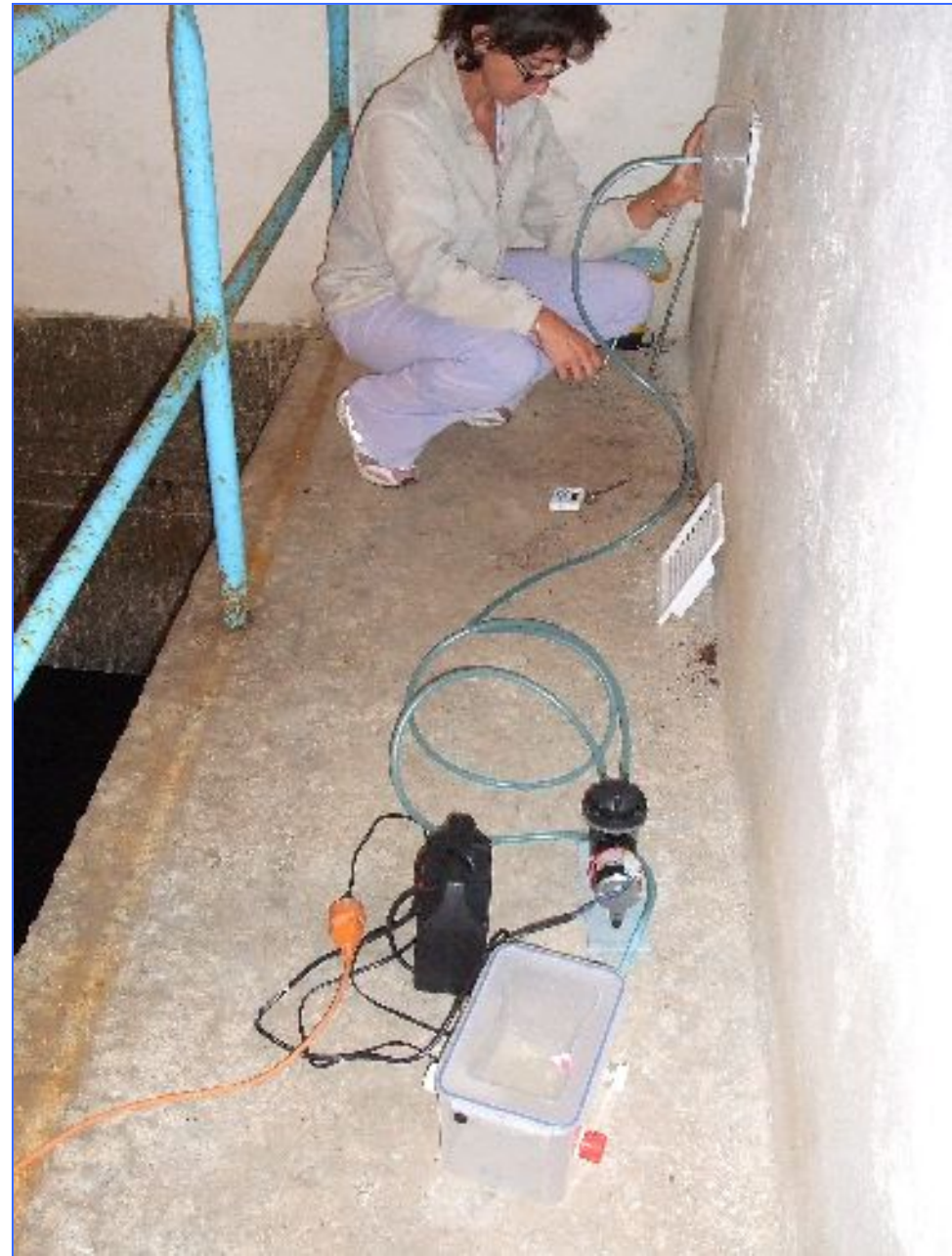

Osazení vložek, měření

Měření

Testery, misky - uložení

Způsoby měření filtrace vzduchu

Misky ponechány v objektu po určité době (5, 10 minut) – Pravá komora – bez osazené filtrační vložky

D	PKSBA/ 5	PKSBA/ 10	PKSBA/ 15	PKSBA/ 20
5.	120	30	110	70
6.	200	32/1	110	170

Filtrace vzduchu na misky/tester v objektu – Pravá komora – bez osazené filtrační vložky

1PK SBA	1PK O	2PK SBA	2PK O	3PK SBA	3PK O
200	170	90	170	40	70
472	360	90	170	50	130

Působení vzduchu na misky/tester v objektu bez osazené filtrační vložky po dobu 5 minut

D	3 PCA	3 PP	3 SBA	1 PCA	1 SBA	1 PP	1A MI/B	1B MI/B
5.	97	19	5	84/2	17	10	<10 ¹ /10 ²	10 ¹ /10 ¹
6.	98	25	15	92/2	19	11	<10 ¹ /10 ²	10 ¹ /10 ¹

Misky/testery ponechány v objektu (osazena filtrační vložka) po určitou dobu (5, 10, 15 minut)

D	PC A/5	PC A10	PC A15	SBA /5	SBA /10	SBA /15	PP /5	PP 10	PP 15	2/5 MI/ B	2/10 MI/ B
5.	0	11	12	3	6	13	2	0	0	0/0	0/0
6.	12	11/1	12	4	7	14	2	6	0	0/0	0/0

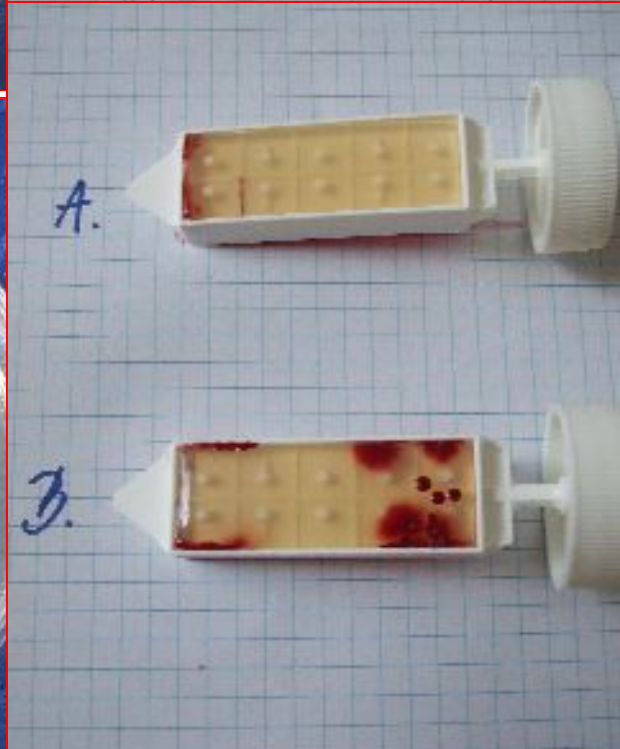
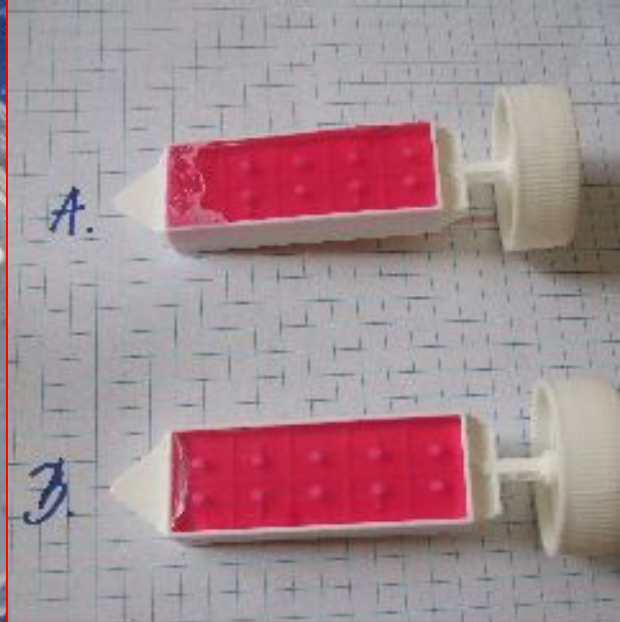
Misky ponechány v objektu (osazena filtrační vložka) po určitou dobu (5, 10 minut)

D	SBA/5	SBA/10	O/5	O/10
5.	5	6	10	15
6.	6	7	12	16

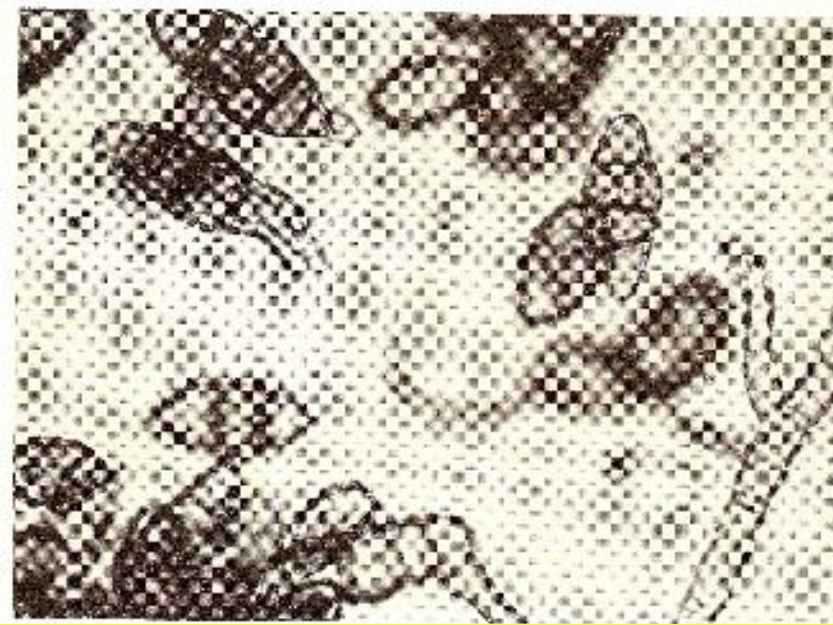
Filtrace vzduchu přes filtr na misky/tester v objektu – v průduchu antracit/1 vrstva tkaniny/tkanina s FTC

Filtrace vzduchu na misky/tester v objektu – nad hladinou vody v akumulaci

D	1 SBA	1 O	2 SBA	2 O	3 SBA	3 O	4 SBA	4 O
5.	18	19	2	5	12	12	7	8
6.	18	20	4	6	4	4	6	8

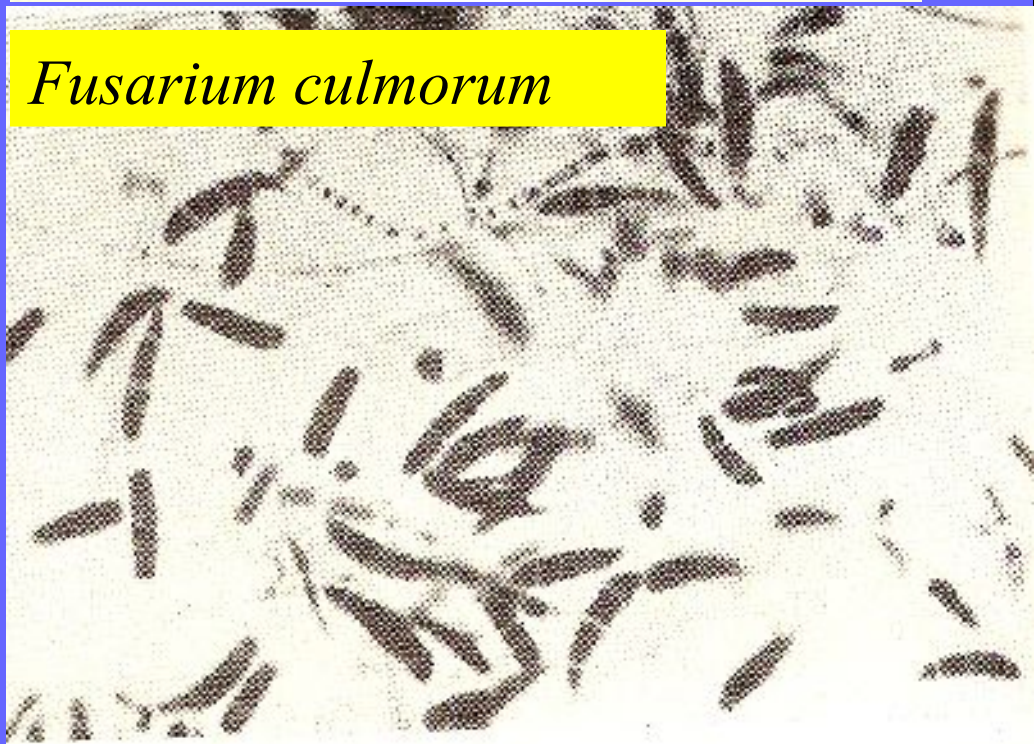
Helminthosporium velutinum

Alternaria alternata

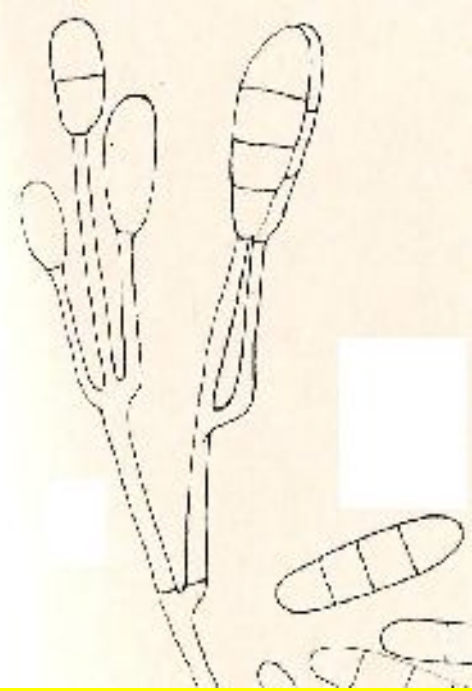
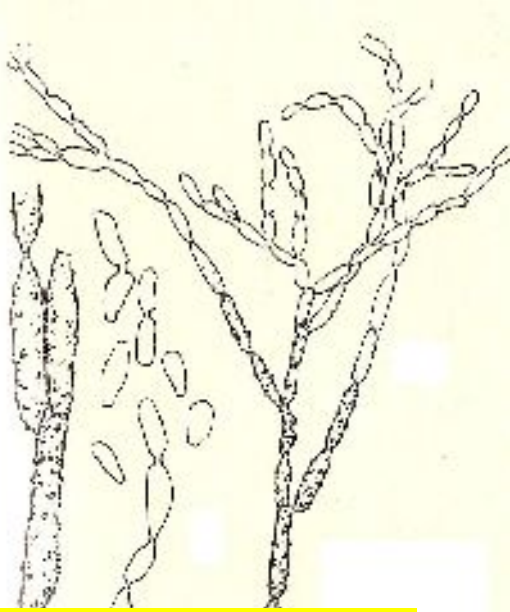
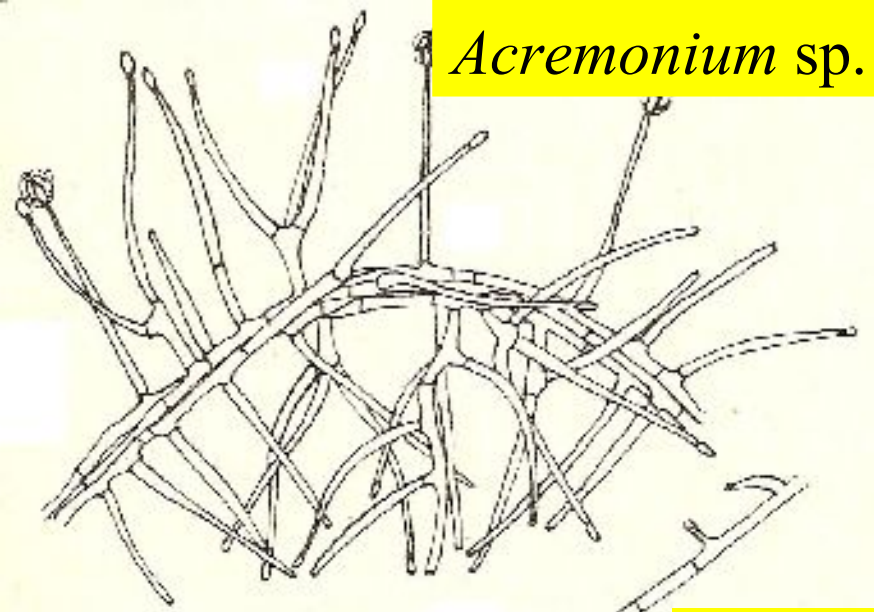

Aspergillus flavus

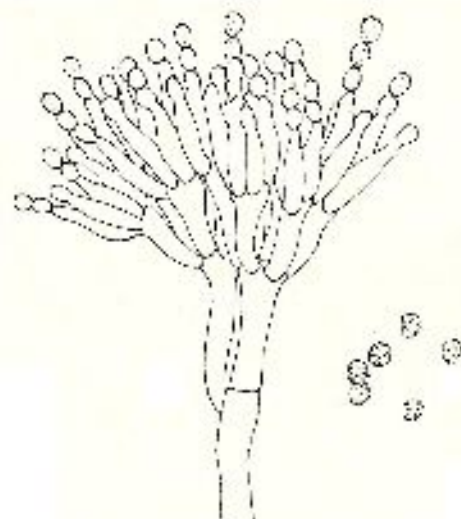
Fusarium culmorum

Acremonium sp.

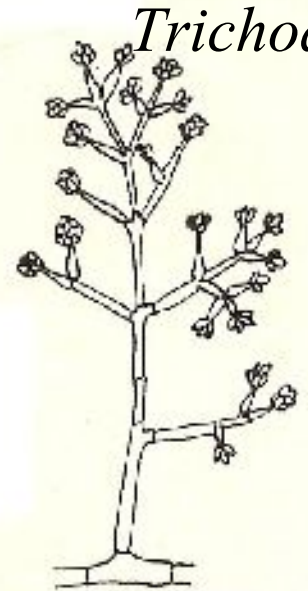
Cladosporium resiniae

Cylindrocarpon rademicola

Penicillium brevicompactum

Trichoderma viride

Trichothecium roseum

Závěry

- **Z nálezů ve stěrech, otiscích, vodě – návrhy na optimalizaci provozu akumulací, rekonstrukce, materiály, terén**
- **Ventilace a odvětrání, materiály – kontrola účinnosti**
- **Návrh filtru (probíhá)**
- **Příprava na TD ve spolupráci s Hydroprojektem**

A petri dish containing a microbial culture on a solid medium. The surface is covered with a dense, greyish-black, fuzzy growth, likely a mold or yeast. There are several distinct, irregular, reddish-pink patches scattered across the surface, possibly representing different strains or stages of growth. The background medium is a light, yellowish-brown color.

Děkuji za pozornost